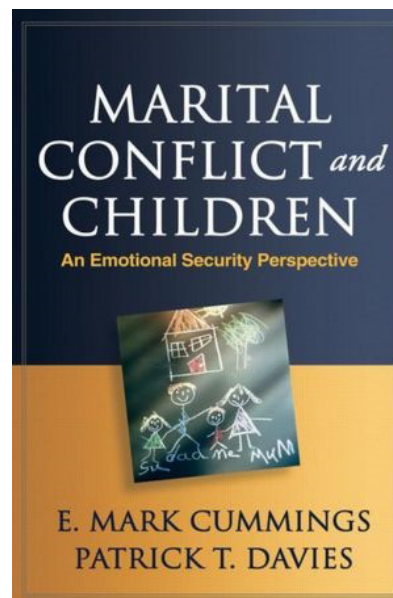

Bokanmälan
Bokanmeldelse

**E. Mark Cummings &
Patrick T. Davies**
Rochester, USA

Marital Conflict and Children: An Emotional Security Perspective

Boken *Marital Conflict and Children: An Emotional Security Perspective* omhandler effekten for barn av å vokse opp i familier med konflikter mellom de voksne, og hvordan en kan forstå prosessene som gjør at noen barn blir mer sårbare enn andre. Boken presenterer et nytt begrepsapparat som bygger på nyere kunnskap om familieprosesser, egenskaper ved å være foreldre; tilknytning; og følelsesmessig, kognitiv og atferdsutvikling hos barn.

Barnets utvikling av følelsesmessig trygghet eller utrygghet er sentral i denne prosessen. Boken er en oppfølger av forfatterens tidligere arbeider fra 1994 og 2002.

Boken består av fem deler. I første del introduseres temaet om nye retninger i forskning på barn og foreldrekonflikter, og utviklingen av prosessorienterte tilnærminger, og Emotional Security Theory (EST), som legger til grunn at å bevare en følelse av beskyttelse, trygghet og sikkerhet er et sentralt mål for barn i familier, også i situasjoner med ekteskapelige konflikter. Slike konflikter kan være konstruktive eller destruktive sett fra barnets perspektiv.

Del to identifiserer konstruktive eller destruk-

tive ekteskapelige konflikter, og tester prosessorienterte modeller for å forstå hvorfor at virkningene er forskjellig hos ulike barn. Ekteskapelige konflikter hvor barnet ser at uenigheten ble løst, hjelper barnet bedre å takle uenigheter med jevnaldrende, og bidrar til pro-sosiale atferd. Ekteskapelig aggresjon fra enten mødre eller fedre er knyttet til gutter og jenter følelsesmessige trygghet og er en risiko for utvikling av tilpasningsforstyrrelser, inkludert PTSD, søvnproblemer og skolefungering.

Foreldrefunksjonen kan forstyrres i en ekteskapskonflikt. I del tre gis kliniske eksempler på barns situasjon når ektefellene kjemper om barnets gunst på bekostning av den andre. Hjelp til foreldre å samhandle bedre har indirekte positiv

effekt på deres foreldrefunksjon, mens kurs i foreldrefungering er nyttig for barnet men ikke bedrer deres ekteskapelige fungering. Her prøves emosjonell trygghetsteori ut for å forklare direkte og indirekte påvirkning av barnets fungering. Ekteskapelig konfliktatferd som eskalering, fiendtlighet, tilbaketrekning, kulde, kan være uttrykk for tilknytningskvaliteten hos foreldrene.

I kapitlet kontekstuell sårbarhet og beskyttende modeller beskrives hvordan vanskelig temperament hos barnet kan tenkes å forsterke sårbarhet, mens mye støtte blant jevnaldrende kan virke som en beskyttende faktor. Andre intrapsykiske variabler som drøftes er barnets kjønn og personlighet. Biologiske faktorer som fysiologisk respons på stress, biologisk plastisitet drøftes i lys av EST. Egenskaper ved familien, som mye versus lite varme i foreldre-barnrelasjonene gir forskjellig utfall i barns psykologisk fungering. Ved vold i familien vil foreldrestøtte som hjelper barnet å identifisere, bearbeide og takle negative affekter, virke beskyttende for barnet. Barns fasespesifikke utfordringer fra spedbarnsalder til adolescensen, medfører forskjellige foreldreutfordringer. Det finnes multiple utviklingsbaner barnet kan følge, som vil kunne avklares gjennom longitudinell forskning. Dersom noe svikter i en fase vil det få konsekvensen for en senere. Hvis barnet ikke klarer å skape nære forhold til venner av samme kjønn i barndommen, vil det få problemer med å engasjere seg i romantiske forhold i tenårene, fordi relevante fasespesifikke oppgaver i latensalderen som fleksibel sosial perspektivtaking og mellommenneskelig intimitet mislyktes.

I bokens fjerde del drøftes utviklingen av intervensjonsprogrammer for familier som strever. Boken avsluttes med at disse funnene må få betydning for forskning innen politikk og i forhold til politisk motivert vold og fredsarbeid.

Boken har fire appendiks med (A) kodeskjema for observasjon av konflikt i foreldresystemet, (B) Barns opplevelse av trygghet i forhold til konflikten foreldresystemet, og (C) Foreldrenes vurdering av ekteskapssystemet og barnas uttrykte reaksjoner på foreldrenes konflikt. Appendiks D omhandler mer prosessorientert kvalitativ forskningstilnærming. Boken har en omfattende refe-

ranseliste.

Boken er egnet for studenter på bachelor- og masternivå innen sosial- og helsefag, og for embetsstudiet innen psykologi og videreutdanning innen psykiatri og familierapi.

Referanser

Cummings E. M. & Davies P. T. (1994): *Children and Marital Conflict: The Impact of Family Dispute and Resolution*. N.Y.: Guilford.

Cummings E. M. & Davies P. T. (2002): *Developmental Psychopathology and Family Process: Theory, Research, and Clinical Implications*. N.Y.: Guilford.

E. Mark Cummings, PhD, er professor i psykologi ved University of Notre Dame, Indiana, USA. Han har vært medredaktør i Child Development og sitter i redaksjonen i flere andre tidsskrift.

Patrick T. Davies, PhD, er professor i psykologi ved Department of Clinical and Social Sciences ved University of Rochester, New York State, USA. Like Dr. Cummings er han medredaktør i tidsskriftene Developmental Psychology og Development and Psychopathology.

Begge forsker på relasjoner mellom familieprosesser og barns utvikling.

Marital Conflict and Children: An Emotional Security Perspective

Cummings, M. & Davies, P.
Guilford Press, 2010
ISBN: 978-1606235195
320 sid.

Øystein Sørbye

Cand Med, Spesialist i Barne- og Ungdomspsykiatri
Oslo

oyssor@ous-hf.no